

Natuurgebied 't Zwanenbroekje

*Ecologische verbindingen
in de Ooipolder*

Stapsteen 't Zwanenbroekje is een particulier initiatief, ongeveer vijftien jaar geleden gestart, waarbij landbouwgronden worden omgezet in natuur. De overheid wil natuurbeheer door particulieren stimuleren. 't Zwanenbroekje is hiervan een voorbeeld. Bij de inrichting van het gebied wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke variatie passend bij het landschap, zodat zoveel mogelijk planten en dieren zich er thuis kunnen voelen. Het gebied vormt een stapsteen in de ecologische verbindingszone door de Ooipolder tussen de stuwwal bij Ubbergen en de uiterwaarden langs de rivier de Waal. 't Zwanenbroekje werkt samen met het IVN, vereniging voor natuur- en milieueducatie, afdeling Rijk van Nijmegen.

de winter was lang

Goed nieuws! Dank zij steun van buiten konden een aantal nieuwe stappen in de inrichting van het natuurgebied gezet worden. Dank aan ieder die hieraan heeft bijgedragen. Onder het kopje *Inrichting* staat hier alles over te lezen.

In deze brief:

- 1. Inrichting***
- 2. Begrazing***
- 3. Werk in uitvoering***
- 4. Waarnemingen***
- 5. Educatieve activiteiten***
- 6. Toekomstbeeld?***

1. Inrichting

Vlak voor kerstmis is op het evenementenplein **een nieuwe poel** gegraven. Deze poel heeft een educatief doel, nl om ook tijdens het broedseizoen – op de rest van het terrein laten we dan geen bezoekers toe - kinderen (en volwassenen) in de gelegenheid te stellen wateronderzoek te doen. De kosten zijn bijeengebracht door donaties aan de stichting Vrienden van 't Zwanenbroekje. De werkgroep Jeugdeducatie van het IVN, Rijk van Nijmegen, begeleidt de activiteiten met kinderen.

Wij zijn erg blij met deze extra mogelijkheid voor educatieve doelen.

Vroeg in de ochtend

Vette klei

Aan het begin van de tweede dag

Het resultaat

Veebrug: de actie "***kom over de brug***" heeft een stroom van reacties opgeleverd. Het stemt ons dankbaar dat zoveel mensen zich bij het wel en wee van 't Zwanenbroekje betrokken voelen. Wij willen iedereen die een bijdrage heeft geschonken graag hartelijk danken. Nu ook de gemeente toestemming heeft gegeven voor het oprichten van dit bouwwerk kunnen we aan de slag. Verschillende grootouders en ouders vroegen ons of in plaats van de initialen de voornaam van hun (klein)kind ook voluit in de planken gebrand kan worden. Dat doen we natuurlijk graag! Zodra de brug met toebehoren gereed is laten we u dat weten.

Plantmateriaal: dank zij een bijdrage van 1.500 euro uit het Coöperatiefonds van de Rabobank Rijk van Nijmegen waren we in staat 1925 struiken en bomen te kopen voor het planten van brede, gemengde struweelhagen, respectievelijk een enkele haag, die later gevlochten wordt. Deze hagen komen langs de randen van het nieuwe gebied ten oosten van de Grote Beek. Een loonwerker maakte vooraf de grond in de stroken los.

8 februari feestelijke overhandiging van de cheque

2. Begrazing

*Begin maart werd een kalfje geboren,
moeder is Maiga, het koetje heet
Maartje van 't Zwanenbroekje*

De kudde van zeven werd half maart verplaatst naar de nieuwe graslanden ten oosten van de Grote Beek. Als de veebrug klaar is zullen de dieren hun weg hier naar toe zelf moeten vinden. Vanwege de lange winter en een periode van droogte in de zomer was de voedselvoorraad te krap en moest worden bijgevoerd. Dat gold voor vrijwel alle natuurgebieden met natuurlijke begrazing: langs de Waal, in de Millingerwaard, enz.

In 2007 volgden wij een cursus natuurlijke begrazing verzorgd door FREE. Op basis van deze cursus werden ten behoeve van onze vrijwilligers en gidsen vijf korte samenvattingen samengesteld verwijzend naar 't Zwanenbroekje. Onderwerpen: natuurlijke begrazing; begrazing door runderen; hoe komen onze grazers de winter door?; sociaal gedrag in de kudde; jaarrond- of seizoensbegrazing? Belangstellenden kunnen deze informatie verkrijgen bij j.h.swarte@hetnet.nl

3. *Werk in uitvoering*

Op zondag 28 februari kwamen zo'n 30 vrijwilligers de handen uit de mouwen steken om zoveel mogelijk van de 1925 struiken en bomen de grond in te werken. Het weer voorspelde niet veel goeds maar gelukkig was het droog bij de start. Vanaf een uur of een begon de regen met heftige windvlagen. Ondanks dat groeven ook 's middags vele kinderen samen met hun grootouders stug door om een adoptieboom te planten. Er komt een naambordje bij te staan. Deze bomen (essen) zullen als ze uitgroeien geknot worden. Behalve de wilgengriend is 't Zwanenbroekje dan ook een essengriend rijk. Dat draagt bij aan de variatie. Hulde aan de inzet en het uithoudingsvermogen van allen, planters en cateraars!

Vrijdag 19 maart was het nationale vrijwilligersdag NLdoet. 13 medewerkers van de Rabobank Rijk van Nijmegen kwamen ons helpen met de laatste planten, het plaatsen van palen voor een nieuwe takkenril en het slepen van takken naar deze ril. Een enthousiaste groep, die ook volgend jaar wel weer wil komen. Misschien kunnen we dan ook Beatrix of Maxima er bij vragen?

4. Waarnemingen

Een Roerdomp verbleef vele dagen bij de sloot langs de Landbouwweg. Daar is kwel en dus ook bij vorst visvangst mogelijk. Remco Wester maakte de foto.

Winterslachtoffer: een wat lugubere vondst, ingevroren in het ijs van een sloot.

"Zomaar een voorjaarsdag" 23-3-2010. Canada Gans 2, Fuut 4, Scholekster 2, Grutto 1, Kievit 10-tallen, Tuureluur 2, Grauwe Gans ±10, Ooievaar 2, Rietgors 3, Kuifeend 2, Buizerd 4, Onzeker, maar wel een kleine steltloper: witgatje 1
Verder nog wat kraaien, kauwen en houtduiven.

Sporen in de sneeuw bij de dassentunnel onder de verkeersweg; let op de sleutels

De laatste tijd vissen twee zilverreigers regelmatig op 't Zwanenbroekje. Ze slapen er ook. We hebben ze nog niet voor de lens kunnen krijgen. Vandaar deze geleende foto.

5. Educatieve activiteiten

Op donderdag 11 februari brachten 13 biologie en 5 aardrijkskunde studenten van de HAN met specialisatie Veldwerk en Landschap een bezoek aan 't Zwanenbroekje. 's Morgens was er een uiteenzetting en rondwandeling. 's Middags verzetten zij bergen werk door een verwaarloosd wilgenstruweel grondig terug te snoeien.

10 maart bezochten 25 kinderen 't Zwanenbroekje in het kader van de woensdagmiddag activiteiten van het Natuurmuseum en het IVN. Zij hielpen met planten en met het in de grond zetten van rasterpalen. 16 en 17 maart kwamen leerlingen van de Vrije School wilgentenen zagen en knippen. Alles werd keurig op maat gesorteerd en in bosjes gebundeld. Een speurtocht door het veld besloot deze geslaagde bezoeken.

6. Toekomstbeeld?

zoekplaatje

Kunt u ontdekken wat er op deze foto te zien is? Ze werd afgelopen winter gemaakt langs de Amstel en gepubliceerd door Vroege Vogels. De fotograaf, Adrianas, ontdekte pas thuis wat hij had geschoten! Wij hopen dat het nieuwe rietmoeras deze vogel niet slechts af en toe maar blijvend zal aantrekken. Hoemp, hoemp!

Algemene informatie:

Een bezoek aan 't Zwanenbroekje? angelamundi@dse.nl

Interesse in een informatiefolder en/of de nieuwsbrief? j.h.swarte@hetnet.nl

Een eenmalige of periodieke donatie aan 't Zwanenbroekje?

Rekeningnummer 1279.60.724 ten name van stichting Vrienden van 't Zwanenbroekje, Rabobank Rijk van Nijmegen.

Bereikbaarheid van 't Zwanenbroekje:

Vanaf het Trajanusplein in Nijmegen richting Beek/Kleve, N325. De eerste afslag rechts naar Ubbergen nemen. Parallel aan de verkeersweg blijven (Parallelweg) tot het punt waar de weg enigszins naar rechts buigt (begin Kasteelse Laan) en het fietspad rechtdoor gaat. Auto's en fietsers kunnen hier parkeren; voetgangers steken hier de weg over (**voorzichtig!**) naar het klaphekje.

Hierachter bevindt zich een landbouwweg en het toegangshek van 't Zwanenbroekje. De landbouwweg is ook te bereiken vanuit Beek, St. Hubertusweg, eerste afslag links.